

Årsredovisning 2017

Socialnämnden

LA Ca

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Nämndsordförande:	Leif Andersson (S)
Förvaltningschef:	Sandra Peters
Antal årsarbetare:	242

Uppdrag

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden svarar även för kommunens insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade samt utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar för att verksamheten följer patientsäkerhetslagen samt att erforderliga kvalitetsledningssystem fungerar. Socialnämnden

ansvarar för tillstånds- och tillsynsfrågor enligt tobakslagen och alkohollagstiftningen.

Socialnämnden skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglementet för socialnämnden. Socialnämnden har också att besluta om egna mål för verksamheten

Årets resultat

Driftredovisning

tkr	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	97 180	91 496	92 236	-740
Summa intäkter	97 180	91 496	92 236	-740
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	233 250	228 120	225 344	-2 776
-varav personalkostnader	135 525	140 395	138 458	-1 937
Verksamhetens nettokostnader	126 070	136 624	133 108	-3 516
Kommunbidrag	127 074	133 108	133 108	0
Resultat	1 004	-3 516	0	-3 516
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	18 237			
Andel av kommunens nettokostnad (%)	37,5			

I budgeten ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Årets resultat för socialnämnden är negativt med ca 3,5 mnkr. Särskilt boende, Individ och familjeomsorg (IFO) samt insatser enligt LSS är de verksamheter som redovisar störst underskott jämfört med budget. Underskottet beror på höga personalkostnader för särskilt boende då det har krävt extra bemanning pga svårt sjuka och krävande brukare. Många nya placeringar inom IFO under året har gjort att verksamheten går med ett stort underskott jämfört med budget. Nya beslut om insats enligt LSS (personlig assistans där Försäkringskassan ej betalar, korttidsvistelse, boende barn mm). De verksamheter som redovisar överskott är bland annat hemvården, integrationsverksamheten och den gemensamma

LA G

administrationen. Övriga verksamheter ligger strax över eller under sin budget. Jämfört med föregående års utfall har nettokostnaden ökat med ca 10 mnkr. Budgeterade löneökningar bidrar till ökningen på kostnadssidan. Intäkter från Migrationsverket har minskat med ca 7 mnkr och är orsaken till minskade intäkter. Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn är helt finansierad av Migrationsverket. Orsaken till överskottet på integrationsverksamheten är att Migrationsverket under året har betalat ut osäkra kundfordringar från föregående år.

Driftredovisning verksamhetens nettokostnad

tkr	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Nämnd och styrelse	331	308	361
Gemensam personalresurs socialförvaltn	3 833	2 199	2 615
Bemanningssteam/pool	1 022	1 934	1 866
Gemensamt vård och omsorg	6 179	6 349	7 400
Sjuksköterskeorganisation	9 704	10 043	9 208
Korttidsboende ÄO	8 554	8 598	7 934
Kommunrehab ÄO	3 769	3 623	3 586
Dagverksamhet ÄO	2 032	1 683	2 034
Öppen verksamhet	1 368	1 319	2 285
Hemvård	18 336	20 614	21 775
Särskilt boende ÄO	34 464	34 622	33 387
Integrationsverksamhet	-5 501	-3 602	0
Individ- och familjeomsorg	15 118	20 670	15 936
Försörjningsstöd	2 455	3 487	3 412
Insatser enligt LASS	6 556	4 246	4 289
Insatser enligt LSS	16 658	18 894	16 101
Verksamhetsresor	1 193	1 637	919
Arbetsmarknadsåtgärder	-1	0	0
Summa	126 070	136 624	133 108

Årets verksamhet

Boende/besökare

Socialförvaltningen har sedan många år en antagen värdegrund där orden respekt, bemötande och självbestämmande är grundpelare.

Socialförvaltningens mål är att ha en verksamhet där medborgarna känner sig delaktiga och har inflytande över. Förvaltningens service ska vara tillgänglig och den ska präglas av den antagna värdegrunden. För att varje människa ska känna sig delaktig och ha inflytande över sin vardag vill socialförvaltningen erbjuda alla brukare en individuell genomförandeplan och/eller en hälso- och sjukvårdsplan. I brukarundersökningen som genomfördes 2017 anger 90 % av de som svarat att de är nöjda eller mycket nöjda med delaktigheten och inflytandet.

Kvaliteten i de tjänster vi utför mäts även med hur bemötandet uppfattas. Förvaltningen strävar alltid efter att bemöta brukare, anhöriga, kollegor och övriga kommunmedborgare med respekt och värdighet. I brukarundersökningen som genomfördes under 2017 är

99 % av de som svarat att de alltid eller oftast är nöjda.

Kommunens stora flyktingmottagande under åren 2015-2016 har påverkat verksamheten mycket även under 2017. Enheten för individ- och familjeomsorgen har upplevt en ökning av antalet ärende i och med detta.

Förvaltningen har under 2017 fortsatt arbetet med att införa arbetssättet IBIC Individens behov i centrum). Det nya arbetssättet innebär att både handläggning och verkställande av insatser kommer förändras. Inom ramen för införandet av IBIC har stor del av personalen genomgått påbyggnadsutbildning i social dokumentation. Arbetet kommer inte kunna genomföras fullt ut förrän verksamhetssystemet är anpassat eller utbytt.

Under 2017 har förvaltningen genomfört arbetssättet mobil närvård. För patienterna i hemsjukvården innebär det att mer avancerad vård kan bedrivas i hemmet då ett tätare samarbete mellan de olika vårdinstanserna påbörjats. I arbetssättet ingår hemsjukvårdsläkare, hemsjukvårdsteam och palliativt team. Samverkan med både sjukhus och primärvård är en förutsättning för framgång. Samverkan är också viktig i förberedelserna inför den nya utskrivningslagen som börja gälla 2018.

LA Ca

SKL har rekommenderat kommunerna att arbeta med kvalitet på särskilt boende nattetid. En grupp bestående av enhetschefer, biståndshandläggare och förvaltningschef har under 2017 arbetat med att göra en nulägesanalys och en plan för åtgärder som behöver genomföras för att kunna leva upp till kraven i den förtydligade socialtjänstförordningen om bemanning.

Arbetet med att ta bygga upp ett kvalitetsledningssystem har pågått under hela 2017. Det innebär att processer ska kartläggas och rutiner och riktlinjer ska tas fram. Det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter för att säkra kvaliteten för brukarna fortsätter också. Här ska verksamheten arbeta för att minimera risker för kvalitetsavvikelser genom att vidtaga åtgärder, utreda avvikelser och i efterhand kontrollera verksamhetens kvalitet. Inom ramen för kvalitetsarbetet är det viktigt att ha en tydlig samverkansstruktur. Under 2017 har förvaltningens ledningsgrupp arbetat med att ta fram en sådan struktur. En särskild kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse upprättas där kvalitetsarbetet under det gångna året beskrivs.

Ekonomi

Socialförvaltningen ska bidra till att kommunens skattemedel hanteras enligt god ekonomisk hushållningsprinciper. Budgeten för 2017 redovisar underskott för hela förvaltningen, med stora under- och överskott finns på respektive verksamhet. Avvikelseberor på oförutsedda volymökningar- och minskningar. Avvecklingen av delar av integrationsenheten pågår för att anpassa verksamheten till de nya ekonomiska förutsättningarna.

Socialförvaltningens organisation ska vara flexibel och speglas av samarbete och helhetssyn i det dagliga arbetet. Arbetet med processkartläggningar (som en del av det systematiska kvalitetsarbetet) enligt SOSFS 2011:9 har pågått under hela året och flera processer finns inlagda i verksamhetssystemet Stratsys.

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats. Socialförvaltningen vill erbjuda alla medarbetare bra förutsättningar för att göra ett bra jobb. Medarbetaren ska få möjlighet till individuell utveckling. Alla medarbetare ska erbjudas ett medarbetarsamtal varje år, där en plan för den individuella utvecklingen ska tas fram. Under 2017 har en ny modell för medarbetarsamtal tagits fram. Samtalet ska bli mer uppdragsorienterat och varje befattning ska ha en tydlig uppdragsbeskrivning som kopplar till nämndens och verksamhetens mål. Löneutvecklingen ska sedan spegla hur väl medarbetaren uppfyllt uppdraget. Under 2016 har därför flertalet medarbetare inte erbjudits medarbetarsamtal utan uppdragsdialogen genomförs under första kvartalet 2018.

Våren och hösten 2017 fick alla medarbetare tillfälle att svara på en medarbetarenkät. Resultatet av vårens undersökning visar att 66% av förvaltningens

medarbetare är nöjda. Resultatet har analyserats och handlingsplaner tagits fram. Höstens mätning visar att 72% är nöjda.

Under året har även ett stort arbete tillsammans med

arbetstagarorganisationer pågått med att förbättra rutinerna för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Efter en tillsyn av Arbetsmiljöverket under hösten 2017 framkom det att vissa rutiner och riktlinjer behöver uppdateras och göras mer kända.

Under 2017 startade ett projekt tillsammans med högskolan i Skövde och ett antal kringliggande kommuner som syftar till att göra arbetslivet mer hållbart. Målet är att personal inom vård- och omsorg ska få en bättre arbetssituation och minskad sjukfrånvaro. Projektet pågår även under nästa år.

Samhällsutveckling

Social hållbarhet och folkhälsan ökar om känslan av utanförskap minskar. Alla medborgare ska ha en plats i samhället och ha en innehållsrik vardag. För personer med funktionsnedsättning är det lika viktigt, men kanske svårare att göra verkligt. Socialförvaltningen har även under 2017 drivit "Hunddagiset 4 ben", där personer som står en bit från arbetsmarknaden får möjlighet till praktik och sysselsättning.

De senaste åren har förvaltningen upplevt en stor ökning av antalet personer med behov av insatser enligt LSS. En av insatserna som ökat mest är behovet av boende enligt LSS. Därför har förvaltningen, i samarbete med Karlsborgsbostäder, startat ett nytt LSS-boende i de två nybyggda husen på Strömmen. Inflyttning i lägenheterna skedde under första halvåret 2017.

Behov av boende finns även inom flera kategorier av människor och problemet med hemlöshet tycks öka i Karlsborg. Förvaltningen ser en ökning av hjälp med boende inom fler olika områden, tex funktionsnedsättning, psykiatri, missbruk, ekonomiska problem, demens mm.

Arbetet med digitaliseringen pågår. Införandet av ny It-plattform har öppnat för digitala samarbetsytor och distansmöten. Användandet av digitala lösningar i verksamheten ökar, bla genom digitala larm, GPS-hjälpmiddel, NPÖ (möjlighet att hämta information i andra myndigheters journalsystem) mm.

Måluppfyllelse

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Styrtal	Period	Utfall	Målvärde
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.	Socialnämnden ska bemöta alla med respekt och värdighet samt säkerställa att delaktighet och inflytande genomsyrar allt arbete.	 Resultat av brukarenkät ska visa att minst 90% ska vara nöjda.	År 2017	90%	90%
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.	Socialnämndens budget ska vara i balans.	 Årsprognos vid delår och utfall vid bokslut (tkr).	2017	-3 516	0
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare	 Resultat i medarbetarenkät ska visa att 80% eller fler anser att socialförvaltningen är en attraktiv arbetsplats.	2017	72%	80%
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.	Socialnämnden ska arbeta för att alla beslut om insats verkställs inom skäligen tid.	 Andelen verkställda beslut ska vara 100%.	2017	100%	100%

*Sammanfattande bedömning**Analys*

Socialnämndens ansvarsområde är stort och är reglerat genom många olika lagstiftningar som styr arbetet. Kraven på kvalitet, arbetsmiljö och budget i balans är höga och inte alltid förenliga med varandra. Tyvärr drabbar detta ibland det ekonomiska utfallet.

I stort har förvaltningen en bra kvalitet, då många av våra brukare är nöjda med det bemötande, delaktighet och information som ges. Arbetsituationen för många av förvaltningens anställda upplevs tidvis som stressig, tung och svår. Men för de allra flesta överväger ändå det positiva med arbetet och är ändå nöjda med sin arbetssituation. Det kommer alltid finnas områden

LA Ca

som kan förbättras. Förbättringar, effektiviseringar och verksamhetsutveckling med hjälp av IT är något som förvaltningen ständigt måste arbeta med.

Slutsats

Genom att fokusera på det systematiska kvalitets- och arbetsmiljöarbetet, ha kontroll på ekonomin och att utvecklas i takt med samhället uppfylls socialnämndens mål och uppdrag. Att jobba med ständiga förbättringar då avvikelser i kvalitet och arbetsmiljö inträffar är ett framgångsrecept.

Utvecklingstendenser

Boende/besökare

De närmaste åren kommer verksamheten inom socialtjänstens område fortsätta förändras. Allt mer avancerad vård i hemmen och på boendena krävs, då Karlsborg har en åldrande befolkning. Arbetet med mobil närvård kommer utvecklas. Individen ska stå i centrum och där alla insatser och beslut ska vara utifrån individens behov.

Bemanningen på särskilda boende ska, enligt Socialstyrelsen, vara tillräckligt god för att säkra god vård så arbetet med att säkra kvaliteten dygnet runt fortsätter.

Den nya lagen om utskrivningsklara patienter kan påverka verksamheten då kommunens beredskap för utskrivning från sjukhus ska finnas i större utsträckning än under 2017.

I socialförvaltningens ambition om ett preventivt arbetssätt ska arbetet med olika kvalitetsregister utvecklas ytterligare. Syftet är att identifiera potentiella risker för vårdtagaren, men även att höja kvaliteten för tex palliativ vård.

Integrationsverksamheten står inför stora förändringar. Antalet ensamkommande barn minskar och de flesta av Migrationsverkets asylboende har avvecklats. Under 2018 har kommunen inget åtagande vad gäller att ta emot nyanlända med uppehållstillstånd.

Inom individ- och familjeomsorgen är behovet fortsatt högt. Trots att de flesta asylboende nu är nerlagda genererar kommunens flyktingmottagande flera ärenden. De nyanlända som går ur etableringens två år, innebär en volymökning av ärende inom vuxna och ekonomiskt bistånd. Nytt ansvarsområde inom arbetet mot spelberoende tillkommer under 2018.

Ekonomi

Förvaltningen jobbar ständigt med effektivisering av verksamheten. Förebyggande verksamhet inom individ- och familjeomsorgen kommer vara helt avgörande för placeringskostnaderna framöver. Helhetssyn, samverkan och förebyggande arbete ska genomsyra förvaltningens beslut på alla nivåer. För att klara kommande behov, inom framförallt äldreomsorgen, behövs nytänkande där en optimal balans mellan hemvård, särskilt boende, dagverksamhet och öppen verksamhet måste finnas. Samarbete med kringliggande kommuner och övriga aktörer kan komma bli nödvändigt för att få ekonomin att gå ihop.

Medarbetare

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Inom de närmsta 5 åren kommer drygt 40 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav de flesta är omvårdnadspersonal. Kommunen och socialförvaltningen måste vara en attraktiv arbetsgivare. En god arbetsmiljö i kombination med stimulerande arbetsuppgifter och en bra löneutveckling samt möjlighet till utbildning och fortbildning är avgörande för framtida rekrytering. Uppdraget som verksamheten och individen har ska bli tydligare och vara kopplat till löneutvecklingen.

Fortsatt samarbete med högskolan i Skövde inom ramen för "Hållbart arbetsliv i Skaraborg" för att minska sjukfrånvaron.

Socialförvaltningen vill fortsätta satsa på förbättrad utbildning och möjligheter till att höja kompetensen inom vissa områden. Vård- och omsorgscollege är en plattform där vi kan vara med att påverka utbildningars utformning. Socialförvaltningen har tagit emot elever på Lärlingsutbildningen, via Vuxenutbildningen i Skövde, som förlägger stor del av sin utbildning på Haganäsets avdelningar.

Samhällsutveckling

Karlsborgs kommun står inför en utmaning när befolkningen blir allt äldre. På Haganäset finns möjligheter till bra boende, rehabilitering och en god fysisk arbetsmiljö. Målet är att hitta den optimala balansen mellan insatser i ordinärt boende, särskilt boende respektive korttidsinsatser utifrån den biståndsbedömning som görs. Behovet av fler demensplatser är stort och en eventuell utbyggnad måste ses över.

Arbetet med e-hälsa fortgår och inom området kommer utvecklingen ske fort. Digitala signeringslistor och medicinskåp, natttillsyn via webbkamera mm är exempel på hur tekniken kan ta steget in i vård och omsorg.

Svårigheter för vissa personer att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår. Dessa personer har olika behov och förutsättningar, varför socialtjänsten måste möta dem där de står och vara innovativa när det gäller att hitta framgångsrika sätt att arbeta på.

LA Ca

Förebyggande verksamhet är något som socialtjänsten vill satsa på. Några exempel på förebyggande verksamhet är familjecentralen, dagverksamheter, träffpunkter, anhörigverksamhet mm där fortsatt utveckling av arbetet sker ständigt.

Verksamhetsmätt

	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
INDIVID OCH FAMILJEOMSORG			
Försörjningsstöd			
Nettokostnad, kr	2 455 389	3 537 942	3 412 000
Antal personer	80	81	100
Kostnad/person, kr	30 692	43 678	34 120
Institutionsvård, vuxna			
Nettokostnad, kr	0	278 263	693 000
Antal vård dygn	0	145	510
Kostnad/vård dygn, kr	0	1 919	1 358
Institutionsvård, barn och ungdom			
Nettokostnad, kr	471 105	519 500	2 794 000
Antal vård dygn	134	120	752
Kostnad/vård dygn, kr	3 516	4 329	3 715
Familjehemsvård			
Nettokostnad, kr	1 156 524	4 790 435	1 043 000
Antal vård dygn	928	2 544	1 194
Kostnad/vård dygn, kr	1 246	1 876	874
Ensamkommande flyktningbarn, Karlsborg			
Nettokostnad, ex. bidrag från MIV, kr	43 709 288	38 500 093	41 329 000
Antal barn	80	65	68
Nettokostnad/barn, kr	546 366	592 309	607 779
Verksamheten för funktionshindrade LASS			
Nettokostnad, kr	6 555 921	4 245 949	4 288 000
Antal ärenden	14	12	13
Kosnat/ärende, kr	468 280	353 829	329 846
ÄLDREOMSORG			
Särskilt boende ink. korttid			
Nettokostnad, kr	46 224 050	56 640 938	43 263 000
Antal platser	88	87	88
Kostnad/plats, kr	525 273	651 045	491 625

LA Ca

Hemvård			
Nettokostnad, kr	21 563 951	23 763 692	24 679 000
Vårdtagare/år	220	299	260
Kostnad/vårdtagare, kr	98 018	79 477	94 919
Betalningsansvar			
Antal vårddyg, kr	0	0	0
Kostnad/vårddyg, kr	0	0	0
Avgiftstäckning i % av nettokostnaden			
Hemvård, %	13,33	13,81	14,09
Särskild boende, %	8,97	7,66	9,84
Befolkning			
65 år och äldre	2 000	2 040	2 020
- varav 65-79 år	1 527	1 570	1 536
- varav 80 och äldre	473	470	484

Befolkningsprognos hämtat hos VGR.

LA Ca